

Marmaris Bay Resort
Adults Only

MARMARIS

- ❑ Marmaris'in tarihi MÖ 12000'lere kadar gitmektedir. 2007 yılında Bedir Adası'ndaki Nimara Mağarası'nda yapılan kazı çalışmaları sonucu bulunan materyaller bunu teyit etmektedir.
- ❑ Marmaris coğrafi konumu nedeniyle Akdeniz ve Ege denizinin kavuştuğu yerde, önemli bir liman ve sahil kentidir. Bu nedenle ilk çağdan günümüze kadar Ege ve Akdeniz arasında önemli bir geçiş noktası olmuştur.
- ❑ Zaman içinde pek çok medeniyetin hüküm sürdüğü bir yer haline gelmiştir. Bölgede yapılacak gezilerde Karia, Rodos ve ada uygarlıkları, Mısır, Asur, İyon, Pers, Makedon, Suriye, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı medeniyetlerinin izlerini görmek mümkündür.
- ❑ Fiskos kentin ilk adıdır. Zamanımıza sadece antik şehrin duvar kalıntıları kalmıştır. Fiskos Karya dilinde "Doğakenti" demektir. Bu isme neden de doğanın bütün unsurlarını ve güzelliklerini bünyesinde bulundurmasıdır.

Fiskos (Beldibi, Asartepe)

Şehir ilk yerleşenleri olan Türkmenler tarafından, Bizans döneminde, Mermer-şehri ismiyle kurulmuştur. Menteşeoğulları egemenliği döneminde altın çağını, uluslararası mermer ticareti sayesinde yaşayan bu liman kenti Mermeris adını almıştır.

"Mermeris ismi, Yunancaya Marmaras, İtalyancaya (Latinceye) Marmarice/Marmaris, İngilizceye Marmorice olarak çevrilmiştir. Marmaris ismi, I. Dünya Savaşından sonraki İtalyan işgalinde yoğun olarak kullanılmış ve sonrasında Cumhuriyet dönemiyle birlikte resmîyet kazanmıştır.

Bir rivayete göre de Kanuni Sultan Süleyman'ın yaptırdığı hâlen de Marmaris'te bulunan kaleyi Kanuni Sultan Süleyman'ın beğenmediği ve kalenin mimarını astırdığı için Marmaris isminin "Mimarı as"dan gelmektedir.

Marmaris Bay Resort
Adults Only

MARMARİS'TE GEZİLMESİ GEREKEN YERLER

- Marmaris ilçe merkezi; kale, liman ve yat limanının bulunduğu bölgedir. Günümüzde, bir müze olan orta çağ kalesi, limanın etrafındaki tüm alana yukarıdan bakar ve size eski kentin dokusunu yaşama hazzını tattırır.
- 1520-1522 yıllarında Kanuni Sultan Süleyman, Rodos seferine çıkıyor. 150.000 kişilik ordusuyla Marmaris'e geliyor ve Rodos'u fethediyor. Bir kale, bir kervansaray ve bir de şimdiki Kısıyalı'yı tümüyle kapsayan bir köprü yapımını emrediyor.
- Bu tarihi yapıların pek çoğu iyi bir şekilde muhafaza edilmiş durumdadır. Arkeoloji Müzesi olarak kullanılan Marmaris Kalesi, Marmaris'in tek müzesidir.
- Bu müzede, Helenistik, Roma ve Bizans dönemlerine ait *iki kulplu küp parçaları*; Knidos, Hisarönü ve Burgaz yörelerinde yapılan kazılarda bulunan *çanak, çömlek ve cam eşyalarla, sikke ve süs eşyaları* sergilenmektedir.

Marmaris Tarihi Çarşı, geçmişten günümüze tüm canlılığı ile varlığını sürdürmektedir. Marmaris'e özgü hediyelik eşyaların, kıyafetlerin, baharatların ve yerel el sanatlarının ziyaretçilere sunulduğu çarşıda birçok dükkân bulunmaktadır.

Çarşının içerisinde tarihi İbrahim Ağa Cami ve Hafza Sultan Kervansarayı bulunmaktadır.

Gökova - Aşıklar yolu

1938 yılında; Gökova şimdiki gibi yine yeşil, körfezin suları yine masmavi. Fakat Gökova bataklığının pençesinde can çekişmekte, sıtma hastalığından onlarca kişi hayatını kaybetmektedir. Köy Muhtarı Mehmet Gökovalı da sıtma yüzünden 8 çocuğundan 4'ünü kaybetmiştir. Muhtar son doğan erkek çocuğunun üzerine söz vererek köylüyü bu sıtma belasından kurtarmak için yola koyulur. Muhtar Mehmet Gökovalı ve köylüler Muğla Valisi Recai Güreli'nin kapısını çalar. Bataklığının kurutulması için ne yapılması gerektiğini iyice araştıran vali, sonunda çözümü okaliptüs ağaçlarında bulur. Bu ağaçlar Türkiye'de olmadığı için Avustralya'dan getirilmesi planlanır. Burada devreye Cevat Şakir Kabaağaçlı yani Halikarnas Balıkcısı girer.

Halikarnas Balıkcısı'nın girişimleri ile Avustralya'dan yüzlerce okaliptüs fidanı getirilir. Köylüler kadın erkek hep birlikte bu ağaçları diker. Fidanlar neredeyse 3 km boyunca büyük bir intizamla dikilir. Günbegün fidanlar büyür, serpilir ve okaliptüsler göğe doğru yükselmek için adeta yarışır. Gövdelerinde yüzlerce litre su barındıran okaliptüsler sayesinde bataklık yavaş yavaş kurur, sivrisinekler azalır ve sıtma hastalığı biter.

Artık Gökova'da insanlar ölmez, çocuklar hayata tutunur...

Amos, Roma dönemine ait antik yerleşimdir.

Amos Antik Kenti, bir tepe üstünde yer alan tiyatro, tapınak ve bazı heykel kaidelerden oluşmaktadır.

Amos'un çevresi aynı dönemden kalma bir surla çevrilidir. Rodos karşı yakasındaki üç tiyatrodan ikincisi olan Amos tiyatrosu bugün oldukça iyi durumdadır. Oturma yerleri, yan duvar ve sahne evinin üç odasını ayırt etmek mümkündür.

Prof. E. Bean bölgede yaptığı kazılarda (1948) MÖ 200 civarına ait üç ayrı kira sözleşmesinin koşullarını ele alan dört yazıt parçasını ortaya çıkarmıştır.

Amos Antik Kenti, 1978 yılında arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir.

Antik bir Karya kenti olan Phoenix'in kalıntıları, Taşlıca Köyü'ne 4 kilometre uzaklıkta bir tepe üzerinde bulunmaktadır. Kent tarihinin M.Ö. 2400 yılına kadar uzandığı tahmin edilmektedir.

Phoenix'in antik döneme ait mevcut kalıntıları oldukça iyi durumda olup bu dönemin izlerini günümüzde rahatlıkla görebilirsiniz.

Loryma Antik Kenti

Loryma Antik Kenti,
Bozburun yarım adasının
güneybatı ucundaki
Bozukkale Köyü'nde
kurulmuştur.

Öğleden sonra, Loryma
antik surlarına doğru
muhteşem bir manzara
eşliğinde yürüyüş yapmanın
keyfini çıkarabileceğiniz
Bozukkale Limanı, mavi
yolculuk tekneleri ve yatlar
için önemli bir mola
noktasıdır.

Hemithea Tapınağı, antik adı Kastabos olan Hisarönü'nde yer almaktadır.

Mitolojiye göre, iki kız kardeş okyanusta boğulmak üzereyken tanrı Apollon tarafından kurtarılır.

Kız kardeşlerden Molpadia bir Karya kentine, diğer kız kardeş Parthenos ise antik Bybassos'a gönderilir. Molpadia, hastalıkları iyileştirici gücünden dolayı Hemithea (Antik dönemde "Hemithea" ismi yarı tanrıçalara verilen bir isimdir) olarak adlandırılır ve Kastabos (Hisarönü) halkı tarafından o kadar sevilir ki adına bir tapınak inşa edilir.

Tapınağın tarihinin M.Ö. 4. yüzyıla kadar uzandığı tahmin edilmektedir.

Marmaris'ten bakıldığında denizin boğazı andıran kısmı, Cennet Adası'nı anakaraya bağlar. Yarımada, günübirlik tur teknelerinin güzergahı üzerinde yer almaktadır. Alternatif olarak, şehir merkezine sadece 8 kilometre uzaklıktaki boğaza ulaşmak için arabanızla gidebilir ya da minibüslere binebilirsiniz.

Boğaza vardığınızda, oradan Cennet Adası ve Nimara Mağarası'na yürüyebilirsiniz.

Yalancıboğaz, geçmişte yat limanı olarak kullanılmaktaydı – buna bağlı olarak, burada hala yat limanı ve Marmaris'te tersaneler bulunmaktadır.

Ege ve Akdeniz'in en prestijli yat limanı olan Marmaris Yat Limanı, Yalancıboğaz'da yer almaktadır ve aynı zamanda, önde gelen yatçılık ve turizm merkezlerinden biridir.

Sedir Adası (Kleopatra Plajı)

Antik kalıntılarla dolu üçlü bir ada grubunun en büyüğü olan Sedir Adası, şaşırtıcı güzelliğiyle hem tarih hem de doğaya meraklı olanlara sesleniyor. Adanın ismi sedir ağacından gelse de bugün adada sedir ağacı yoktur. Kleopatra plajı olarak bilinen kumsalında, jeolojik oluşumlarla ortaya çıkan ve koruma altında olan kumlar, aslında özel bir biçimde oluşmuş kalker damlacıklarıdır. Ege ve Akdeniz’de Sedir Adası dışında sadece Girit Adasında görülen bu nadir kumun kumsal dışına çıkarılması yasaktır.

Efsaneye göre, Kleopatra ve Romalı sevgilisi komutan Antonius burada yüzmüşler. Plajın altın kumlarını özel olarak Kuzey Afrika’dan buraya gemilerle getirtilmiş.

Ayrıca Sedir Adası’na geldiğiniz zaman tarihi M.Ö. 6.yüzyıla kadar uzanan Kedrai Antik Kenti’ni de ziyaret edebilirsiniz.

Bozburun, Marmaris'in 45 kilometre güneybatısında yer almaktadır. Burası, özellikle yat turizmi için popüler bir tatil beldesidir. Buradaki yaşam çok sakin ve çevreye nispeten az nüfusuyla oldukça sakinidir. Bu küçük kasabada, birçok butik otel, pansiyon ve restoran bulunmaktadır.

Bozburun en çok da yat ve gulet tersaneleri ile tanınır. Ege ve Akdeniz'deki ünlü "Mavi Yolculuklar"da kullanılan guletlerin çoğu burada inşa edilmiştir. Bu nedenle, bu bölgede birçok tersane bulunmaktadır.

Kızkumu, yeşilin her rengini görebileceğiniz, çam ağaçlarının karşı konulmaz kokusuyla sürekli dingin bir denize sahip Orhaniye köyünde yer almaktadır.

Kızkumu efsanesine göre, balıkçı ve prenses birbirlerine âşık olur ve her gece kumsalda gizlice buluşurlar. Bir gece, bu ilişkiyi onaylamayan kralın askerleri tarafından yakalanırlar. Sevdiğinin öldürüleceğini anlayan prenses, askerlerden kaçır ve teknesiyle kendisine yaklaşan genç balıkçıya doğru koşar. Tam da o anda bir mucize olur ve kızın attığı her adımda deniz bir kumsala dönüşür. Ancak, bir asker prensese nişan alıp ok atar ve prensesi öldürür. Prensese öldüğü o noktada sahil son bulur.

Bu kumsalda denizin ortasına kadar yürüyün ve ardından kendinizi sakın yeşil sulara bırakarak doğanın tadını çıkarın.

Birbirinden Güzel Koylar

Ege Bölgesi kıyı şeridinde girinti çıkıntıların çok olması sebebiyle birbirinden güzel birçok koy bulunmaktadır.

Bu koyları tekne turları veya kendi aracınız ile gezebilirsiniz Aşağıda listelenen koylar Marmaris'te bulunan koyların sadece bir kısmı...

Turunç Koyu

Kumlubük Koyu

Amos Koyu

Bördübet Koyu

Bencik Koyu

Cennet Koyu

Çiftlik Koyu

Akvaryum Koyu

Tarihi Yerleri Ziyaret Ederken Dikkat Etmeniz Gereken 8 Kural

Tarihi mekanlar, insanlığın ortak mirası sayılan yerlerdir. Tarihi mekanlar hem yurt içi hem de yurt dışı gezilerinde hemen hemen her turistin gezi planına dahil edilen yerler arasındadır. Tarihi yerleri koruma görevinin büyük bir kısmı bu noktaları ziyaret eden turistlere düşmektedir. Bu kültürel mirasların bizden sonraki nesillere zarar görmeden aktarılmasını istiyorsak, ziyaretimiz esnasında uymamız gereken belirli kurallar bulunuyor.

1. Tarihi Yerlerden Herhangi Bir Objeyi Almayın

Tarihi mekanlarda en sık karşılaşılan problemlerin başında ziyaretçilerin o noktadan herhangi bir obje alması geliyor. Özellikle mimari değere sahip eserlerden küçük de olsa parça koparmaya çalışan turistlere denk gelmek mümkün.

Kutsal yerlerin de büyük bir çoğunluğu tarihi mekanlar olarak kabul edilmektedir. Özellikle tarihi öneme sahip mezarlık gibi noktalardan taş veya toprak almak tamamen yasaktır.

2. Tarihi Yerlerin Çevresini Kirletmeyin

Turistik gezilerde sıkça göreceğiniz uyarıların başında yerlere çöp atmayın ibaresi gelmektedir. Yere atılan bir çöp hem çevrenin kirlenmesine neden olur hem de cam veya kağıt gibi çöpler sıcak havadan dolayı tutuşarak ören yerinin zarar görmesine ve tarihi mekânların yok olmasına neden olabilir.

Tarihi Yerleri Ziyaret Ederken Dikkat Etmeniz Gereken 8 Kural

3. Tarihi Yerlerde Ateş Yakmayın

Özellikle tarihi değeri bulunan noktalarda ateş yakmak tüm alanı doğrudan riske atmaktadır. Bu yüzden hemen hemen her tarihi alanın bulunduğu noktalarda ateş yakmak her koşulda yasaklanmıştır. Bu yüzden tarihi bir alan çevresinde ateş yakmamalı ve ateş yakan birini gördüğünüzde durumu yetkililere bildirmelisiniz.

4. Tarihi Yerlerde Bulunan Objelere Tırmanmayın

Turistik gezilerde en sevilen anların başında fotoğraf çekimi geliyor. Daha iyi fotoğraflar çekme uğruna tarihi eserlerin üzerine tırmanmamak veya bu yapılara zarar verebilecek hareketlerde bulunmamak uyulması gereken kuralların başında geliyor.

5. Tarihi Eserlere Dokunmayın

Birçok müzede tarihi eserler korunaklı camekan bölmeler içindedir. Ancak camekân bölmelere yerleştirilmesi mümkün olmayan parçalar müzede açık bir şekilde sergilenmektedir. Bu parçalara el sürmeniz hatta dokunmanız tarihi eserin dokusunun deforme olmasına neden olabilir. Bu yüzden bu eserleri dokunmadan ziyaret etmeniz gerekiyor.

Tarihi Yerleri Ziyaret Ederken Dikkat Etmeniz Gereken 8 Kural

6. Tarihi Binalara ve Eserlere Yazı Yazmayın ve Resim Çizmeyin

Dini ve kültürel sebeplere dayanarak bu kuralı ihlal etse de tarihi eserlere verdiği tahribattan dolayı yazı yazmak ve resim çizmek tamamen yasaktır. Sizler de bu kurala uymalı ve tarihi eserlere bu şekilde zarar veren birilerini gördüğünüzde, durumu yetkililere bildirmelisiniz.

7. Dar Alanda Bulunan Tarihi Eserleri Ziyaret Ederken Çantanıza Dikkat Edin

Açık hava tarih müzelerinde ve ören yerlerindeki birçok tarihi eserin zarar görmesine neden olan durumların biri de çantaların bu eserlere zarar vermesidir. Özellikle tarihi yerleri ziyaret ederken dar ve kalabalık alanlarda sırt çantanızın herhangi bir noktaya sürtünmediğinden emin olun.

8. Dini ve Kültürel Hassasiyetlere Uygun Bir Şekilde Ziyaretinizi Yapın

Özellikle yurt dışına çıktığınız zaman farklı bir kültüre ve inanca ait tarihi bir noktayı ziyaret ederken belli hassasiyetlere uymanız önemlidir. Özellikle toplumların hafızalarında travmatik bir şekilde yer etmiş anıtları ziyaret ederken saygılı bir şekilde davranmalısınız. Diğer yandan dini öneme sahip tarihi alanları ziyaret ederken hem saygılı hem de o inancın kurallarına uygun bir şekilde hareket etmeniz gerekiyor. Örneğin cami ve türbe ziyaretlerinde tesettüre uygun bir kıyafet tercih etmeniz gerekmektedir.

Marmaris Bay Resort
Adults Only

MARMARİS'TE DOĞAL YAŞAM

Marmaris Millî Parkı, Marmaris ve Köyceğiz ilçelerinde 29.206 hektar alanda, 1996 yılında kurulmuştur.

Alan ilginç jeomorfolojik yapılar, nadir ekosistemler, hayvan ve bitki miktar ve türleri bakımından zenginlik dikkat çekicidir.

Parktaki önemli doğal özelliği olan alanlar;

- Adaağzı alanı,
- Günnücek ormanı,
- Bedir adası,
- Keçi adası ve
- Nimara adası

doğal sit olarak ilan edilmiştir.

Alanda bulunan 541 bitkiden,
54 endemik,
9 tür alana özgü endemik,
5 tür tehlike altında,
74 tür nadir bitki sınıfındadır.

Endemik: Bulunduğu bölgenin ekolojik şartları yüzünden yalnızca belirli bölgede yaşayan/yetişen, dünyanın başka yerinde yaşama/yetişme ihtimali olmayan, yöreye özgü hayvan/bitki türüdür.

Alana Özgü Endemik: Belirli bir bölgede yaşayabilen bitki/hayvan. Bir ada, bir yarımada, bir dağ veya birkaç metrekaresel bir bölge olabilir.

Endemik Sığıla ağacı milli parkın kıyılarında yayılır.

Milli park alanında bulunan ağaçlar şunlardır; kızılçam, karaçam, akdeniz selvisi, kermes meşesi, boz pırnal meşesi, pırnal meşesi, bodur ardıç, kocayemiş, yabani zeytin, tesbih, defne, keçi boynuzu, sumak, menengiç ve sandal. Park alanında çalı ve ot türleri olarak; zakkum, adaçayı, laden, eğreli, geven, funda, hayıt, rezene, kekik bulunur.

Yörede bulunan endemik türler şunlardır: *Onopordum caricum* (Deli kenker), *Globularia dumulosa* (Çalı küreçiçeği), *Cyclamen trochopteranthum* (Domuztopalağı), *Campanula Fruticulosa* (Çan çiçeği), *Liquidambar orientalis* (Günlük ağacı) .

Onopordum caricum (Deli kenker)

Ömür	: İki yıllık
Yapı	: ot
Hayat Formu	:
Çiçeklenme	: 5-6
Habitat	: nadas tarla
Yükseklik	: 0-0
Endemik	: endemik
Element	: Akdeniz
Türkiye dağılımı	: GB. Anadolu
Genel Dağılımı	: Türkiye

Globularia dumulosa (Çalı küreçiceği)

Order: Lamiales
Family: Plantaginaceae
Genus: Globularia
Species: Globularia arabica

Globularia arabica

Order: Lamiales
Family: Plantaginaceae
Genus: Globularia
Species: Globularia ascanii

Globularia ascanii

Order: Lamiales
Family: Plantaginaceae
Genus: Globularia
Species: Globularia dumulosa

Globularia dumulosa

Cyclamen trochopteranthum (Domuztopalağı)

Siklamen; toprakaltı yumrusu küçük, yaklaşık 3 cm çapında bir bitkidir.

Yapraklar çiçeklerden hemen önce çıkar, biçimleri yarı dairesel veya geniş yumurtamsı-kalpsidir.

Ülkemize özgü olan bu tür, Antalya, Muğla ve Denizli illerinde yayılış göstermektedir.

Yetiştirme ortamı olarak nemli alanları tercih etmekte ve şubat- nisan aylarında çiçeklenmektedir.

Campanula Fruticulosa (Çan çiçeği – Fethiye çingırağı)

Çan çiçeği (Campanula), çan çiçeğigiller (Campanulaceae) familyasından bir, iki ya da çok yıllık bitkilerin ortak adıdır. Adlarını çiçeklerinin çan şeklinde olmasından almaktadır.

Cinsin dünya üzerinde 300 kadar tür ve çok sayıda alt türü bulunmaktadır.

Yayılışı kuzey yarım kürenin ılıman bölgeleri ile en yüksek çeşitliliği olan Akdeniz ve Kafkasya'dır.

Campanula Fruticulosa ‘da Türkiye’de yetişen endemik türlerden bir tanesidir.

- 14- *Campanula betulifolia*
 ... *C. betulifolia* var. *betulifolia*
 ... *C. betulifolia* var. *exappendiculata*
 15- *Campanula bipinnatifida*
 16- *Campanula bluemelii*
 17- *Campanula bononiensis*
 18- *Campanula bornmuelleri*
 19- *Campanula buseri*
 20- *Campanula cervicaria*
 21- *Campanula choruhensis*
 22- *Campanula collina*
 23- *Campanula conferta*
 24- *Campanula coriacea*
 25- *Campanula crispa*
 26- *Campanula cymbalaria*
 27- *Campanula damboldtiana*
 28- *Campanula davisii*
 29- *Campanula delicatula*
 30- *Campanula demirsoyi*
 31- *Campanula drabifolia*
 32- *Campanula ekimiana*
 33- *Campanula erinus*
 34- *Campanula fastigiata*
 35- *Campanula flaccidula*
 36- *Campanula fruticulosa*
 37- *Campanula glomerata*
 ... *C. glomerata* subsp. *hispida*

çingirakotu	Endemik
	Endemik
babadağ çanı	Endemik
saman çanı	Endemik
çalı çingırağı	
taş çingırağı	Endemik
gevrekçan	
ponpon çanı	
çoruh çingırağı	Endemik
çayır çingırağı	
saklı çançiçeği	
cevaz çançiçeği	
burum çanı	
dulda çanı	
ayaş çançiçeği	Endemik
toros çanı	Endemik
narin çan	
şah çanı	Endemik
dişli çançiçeği	
ekim çanı	Endemik
çatal çançiçeği	
bereket çanı	
sarkık cingırak	
fethiye çingırağı	Endemik
yumak çanı	
yumak çanı	

Liquidambar orientalis (Günlük - Sığla Ağacı)

Marmaris, 300 yıllık uzun ömürlü endemik bir ağaç türü olan Günlük Ağacı'nın anavatanıdır.

Uygun koşullar sağlanırsa, bu ağaçlar 35-40 metre uzunluğa bile ulaşabilir. Günlük ağacı, Marmaris'in yanı sıra Dalaman, Köyceğiz ve Fethiye'de de yetişir. Günlük ağacı, sığla ağacı olarak da bilinir.

Bu ağaçlar, kendine has unutulmaz bir aroma yaratır. Bu nedenle bu ağaçlar, parfüm endüstrisinde kullanılmaktadır. Ayrıca, antik çağlarda mumyalamada da kullanılmıştır. Mumyalamanın yanı sıra, bu 'sığla', hem Kraliçe Kleopatra hem de Roma hamamlarında, banyodan sonra kadınların vücutlarına sürülmüş ve bir aşk iksiri ve güzellik aracı olarak da kullanılmıştır.

Marmaris Bay Resort
Adults Only

Marmaris'te görebileceğiniz bitkiler

Kızılçam

Akdeniz servisi

Boz pırnal meşesi

Bodur ardıç

Karaçam

Kermes meşesi

Pırnal meşesi

Yabani zeytin

Marmaris'te görebileceğiniz bitkiler

Sandal ağacı
(Kocayemiş -Dağçileği)

Defne ağacı

Tesbih ağacı

Keçiboynuzu ağacı

Marmaris Bay Resort
Adults Only

Marmaris'te görebileceğiniz bitkiler

Zakkum

Laden

Hayıt bitkisi

Rezene

Adaçayı

Eğreli otu

Funda bitkisi

Kekik

Mili park alanında; 112 kuş türü, 213 böcek türü, 35 balık, 21 memeli, 29 sürüngen, 7 amfibi(kurbağa, bukalemun vb.) yaşadığı belirlenmiştir.

Yörede belirlenen bazı türler şunlardır:

Yaban domuzu, yaban keçisi, çakal, tilki, karakulak, porsuk, fare, ayı, yılan türleri, kirpi, oklu kirpi, kertenkeleler, atmaca, güvercin, şahin, kartal, kerkenez, ada doğanı, karatavuk, kınalı keklik, gümüş martı, ardıç kuşu, ada martısı, karabaş martı, çıvgın, kıvılcık gerdan, serçe, baştankara, ispinoz, saka, kara kızılkuşuk.

- ✓ Yiyeceğini bulmak için eşelenmesi ve toprağı kabartıp havalandırması, yaban domuzunun ormana sağladığı en önemli katkıdır. Ancak nüfusları ormanda yeterli yiyecek bulmalarını zorlaştıracak kadar arttığında, köy ve kasabalara yakın yemlenmeye başlarlar ve ekili tarım alanlarına büyük zarar verirler.
- ✓ Yaban domuzları 15-20 bireyden oluşan sürüler halinde yaşarlar. Azı dişlerini uzadıkça kırar çünkü fazla uzadıklarında domuzun ağzını açmasına engel olabilmektedir.
- ✓ Yaban domuzlarının giremediğı çalı yoktur. Gündüzleri dikenli ve sık çalılıklarda yaptığı yatağında dinlenir. Geceleri yemlenir. Özellikle dolunay zamanı çok aktiftir.
- ✓ Vücut yüksekliğine oranla oldukça kısa kalan bacaklarına rağmen çok hızlı koşar. Boyun yapısı nedeniyle başını kolay hareket ettiremez. Hem koşu hızının yüksekliği, hem de başını hareket ettirmesindeki sınırlamalar nedeniyle çabuk yön değiştiremez.
- ✓ Burnu çok iyi koku alır. Örneğin Türkiye'de dolaman diye bilinen trüf mantarı türünü arayanlar da domuz izlerini takip ederler.

- ✓ Vahşi yaşamda soyu tükenme tehlikesi altındadır.
- ✓ Türkiye’de yaban keçisi genetik çeşitlilik, av turizmi, ekolojik turizm, sürdürülebilir av ve yaban hayatı açısından önemli bir memeli türüdür.
- ✓ Yaban keçileri 1500 m veya daha yüksek kayalık sarp yerlerdeki kuytu alanları ve inleri sığınak olarak kullanırlar. Sıkı ağaçlık alanları daha güvenli alanlar olarak benimserler.
- ✓ Su ihtiyacını yediği besinlerden karşılar. Kışın ağaç ibreleri, eğreltiler, çalılar ve yosunlarla, bahar ve yazın ise taze sürgünler ve alpin bitki türleri ile beslendiği bilinmektedir.
- ✓ Yaban keçisi gündüzleri aktiftir ve günün çok erken saatleri ile akşam karanlığına kadar arazide yayılırlar.
- ✓ Kendilerini düşmandan koruyabilecek (boynuz dışında) bir savunmaya sahip olmadıkları için çevrelerinde tırmanabilecekleri sarp kayalıkların olması tek kaçış yollarıdır. Genelde, sürü otlarken en az bir tane gözcü etrafı kontrol eder ve tehlike anında tiz ve keskin bir ıslık çalarak sürüyü uyarır.

Karakulak adını, kulağındaki siyah tüylerden almaktadır.

Karakulak çok çeşitli habitatlarda yaşayabilmektedir. Açıklıklı ağaçlıklar, fundalıklar, çalılıklar, maki gibi bodur bitkilerle kaplı alanlar, düzlük, tepelik ve kayalıklı bölgeler gibi.

İyi gelişmiş işitme ve görme duyuları vardır. Geceleri daha aktif olan karakulakların, tavşan, hyrax, küçük kemirgenler, küçük antilop, ceylan ve çok çeşitli kuş türlerini kapsayan geniş bir beslenme alışkanlığı vardır. Karakulakların ekosistemler üzerindeki en büyük etkisi, av türleri için popülasyon kontrolüdür.

Ülkemizde karakulağın en yoğun bulunduğu nokta Muğla'nın Köyceğiz, Marmaris ve Fethiye ilçeleri olarak sayılmaktadır.

Karakulaklar kolayca evcilleştirilebilir. İnsanlarla birlikte yaşamaya kolayca adapte olurlar. Doğada düşük yoğunlukta bulunmaları ve iyi gizlenmeleri sebebi ile vahşi yaşamda görülmeleri çok zordur.

Ülkemizde sayıları çok az olmakla birlikte, avlanması kesinlikle yasaktır.

- ✓ Bozayıların renkleri yaşadıkları alanlara göre farklılık gösterir. Açık alanlarda ya da topraklı yamaçlarda yaşayanlar ise krem veya kıızıltarçın rengine daha yakındır.
- ✓ Genel olarak yapraklı ve karışık ormanlarda; taşlık ve kayalık alanlarda; ormansız, bodur bitki örtüsüyle kaplı sarp dağlarda yaşarlar.
- ✓ Türkiye’de Karadeniz Bölgesi, Toros’lar, İç Ege Dağları ve Doğu Anadolu Bölgesi’nde yayılış göstermektedir.
- ✓ Hem et hem de ot ile beslenirler. Büyük memelilerden küçük memelilere, kuş yumurtalarından böcek ve larvalarına, baldan balığa kadar çeşitli besinlerle beslenebilirler.
- ✓ Koku alma duyuları çok gelişmiştir. Görme duyuları ise zayıftır. Yavaş yürümelerine rağmen çok hızlı koşabilir, yüzebilir ve ağaçlara tırmanabilirler.
- ✓ Hava koşullarına bağlı olarak ekim ve aralık aylarında derin uykuya geçerler ve vücut sıcaklıkları birkaç derece düşer. İstedikleri zaman uykularından uyanabilirler.
- ✓ 2021 ve 2022 yıllarındaki Marmaris yangınlarında alçak kızılçam ormanlarında yaşayan nadir ayı popülasyonlarının en önemli habitatları yok olmuştu. Yangın sonrası yeniden yeşillenmeye başlayan Bördübet mevkiinde, bir bozayı fotokapan ile görüntülenmiştir.

- Martılar genellikle gri veya beyaz renkte çoğunlukla başlarında siyah işaretler bulunur. uzunca bir gagası ve perdeli ayakları vardır. Gürültücü kuşlardır.
- Kanat desenlerinin yanı sıra bacaklarına ve gaga renklerine bakılarak tür ayrımı yapılabilir.
- Besinlerini çoğunlukla yumuşakçalar, yengeçler ve küçük balıklar oluşturur ama hemen hemen her şeyi yerler. İri martılar kuş yumurtaları ve yavrularını da yer.
- Denize atılan plastik parçalar bu tür için ölümcüldür. Ölü bulunan pek çok martının midesinde plastik parçacıklar tespit edilmiştir. Martıların midesi plastiği sindiremediği için midelerinde plastik onlara sürekli bir tokluk hissi vererek açlıktan ölmelerine neden olur.
- Martılar bütün faaliyetlerinde toplumcudur. Hep birlikte avlanır, dinlenir, leş arar ve kavga ederler.
- Familya üyeleri bütün dünyada yaygındır. Yalnızca çöllerde ve kutupların donmuş kesimlerinde görülmezler.

Gümüş martı

Ada martısı

Karabaş martı

Hint Oklu kirpisi

- Afrika ve Akdeniz ülkelerinin yanı sıra Hindistan ve Nepal'de yaşayan Hint oklu kirpisi Türkiye'de Akdeniz ikliminin hakim olduğu bölgelerde (Aydın, Muğla, Kahramanmaraş, Adana ve Antalya) yaşamaktadır.
- Bitki kökleri, patates, soğan, kavun, yumru ve meyve yerler.
- Çok su içerler.
- Gündüzleri ininde ya da fundalıklar arasında gizlenerek dinlenirler. Geceleri aktiftirler.
- Tehlike anında oklarını kabartır, kuyruk dikenlerini birbirine çarparak hışırtılı bir ses çıkarırlar. Söylenenin aksine dikenlerini fırlatmazlar.
- Halk arasında etinin ilaç olduğu söylenmektedir ancak bu söylenti gerçeği yansıtmamaktadır.
- Nesli tehlike altındadır. Hint oklu kirpisinin Türkiye sınırları içinde avlanması, öldürülmesi yasaktır.

- ❖ Kırlangıç kuşları; yaşam, umut ve sevginin yeniden canlanması anlamını taşımaktadır.
- ❖ Kırlangıçlar, kutuplar hariç dünyanın her tarafında yaşayabilen, sinek avlayarak geçinen, küçük, ötücü kuşlardır.
- ❖ Yaz sonunda, günler kısaldıkça, böcekler azaldıkça yavru ve erginler göç ederek kışı Afrika'da geçirirler. İlkbaharda geri dönerler. Diğer göçmen kuşların aksine gündüz göç yollarına devam ederler.
- ❖ Binaların çatı altlarına, saçaklarına ve pencere oyuklarına çamur ve kilden çanak şeklinde sağlam yuvalar yaparlar. Dişi kırlangıç, erkeğinin tükürüğüyle harç ederek gagasıyla getirdiği çamuru toplar, saman ve otlarla sekiz gün içinde sağlam bir yuva yaparlar. Geniş ve yassı gagalarını, yuvalarını yaparken, çamurları sıvamak için mala gibi kullanırlar. Yuvalarının çoğu ancak bir kırlangıcın girebileceği kadardır. Eni yaklaşık 20 cm, derinliği 10 cm kadar olup içi tüy ve kıllarla döşenir.

Marmaris 'te görebileceğiniz kuşlar

Kerkenez

Karatavuk

Ardıç kuşu

Ada doğanı

Kınalı keklik

Çıvgın

Marmaris'te görebileceğiniz kuşlar

Kızıl gerdan

Baştankara

Saka kuşu

Serçe

İspinoz

Kara kızıl kuyruk

BİLİNÇLİ BİREYLER OLARAK DOĞAYA BİR TAKIM BORÇLARIMIZ VE SORUMLULUKLARIMIZ
BULUNMAKTADIR.

BU SORUMLULUKLARIN EN BAŞINDA, YAŞADIĞIMIZ ÇEVREYİ VE DOĞAL ORTAMI
KORUMAK GELİR. DOĞAYI KORUMANIN YOLUYSA EN BAŞTA KENDİ YAŞADIĞIMIZ ÇEVREYİ
KORUMAKTAN GEÇMEKTEDİR.

